

המסע אל עיר הברקת משכונה קיימת לשכונה מקיימת

- 20%

אמנת פורום ה-15 להפחתת זיהום אוויר ולהגנת אקלים

נערכה ונחתמה בתל-אביב-יפו, ביום רביעי, ז' באדר א' תשס"ח, 13 בפברואר 2008

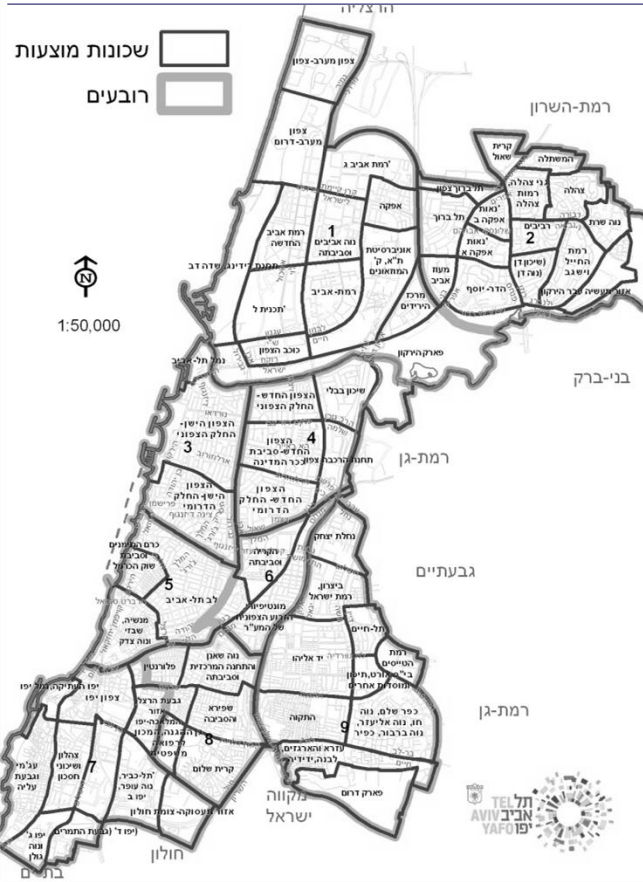
"תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי, שאם קלקלת - אין מי שיתקן אחריך"

(קהלת רבה ז' א')

פסולת ומחזור	שטחים פתוחים ויירוק העיר	בניה ושימור אנרגיה	תחבורה ודלקים
-----------------	-----------------------------	-----------------------	------------------

העיריה חתמה על האמנה להפחתת גזי חממה יחד עם ערי פורום ה-15. יעד האמנה לצמצם 20% מפלטות גזי החממה בעיר עד שנת 2020.

המשמעות: יש לפעול לצמצום צריכת החשמל והמים בעיר, מחזור אשפה וצמצום נסיעות ברכב פרטי ועוד. לכך נדרשות פעולות עירוניות אשר יאפשרו לתושבים לעבור בקלות להתנהלות כלכלית וסביבתית בריאה יותר. התכנית המוצגת בהמשך הינה נדבך חשוב במצע הפעולות של העיריה לקידום הנושא

מענה למדיניות עירונית

אמנת פורום ה-15
מטרות תכנית העבודה 2011-2012

מטרת התכנית

- העצמה קהילתית
- חיזוק הקשר קהילה-עירייה
- הפחתת גזי חממה
- שיפור איכות חיי התושבים
- צרכנות נבונה
- ניהול חיים בריא

שיפור איכות חיי התושבים ברמת השכונה

שכונות מוצעות

רובעים

קיימת עשייה סביבתית רבה ברמה כלל עירונית

יזמות עירונית

יזמות קהילתית

1:50,000

פרוייקטי שש"ת

רחובות אקולוגיים

שבילי אופניים

תו ירוק למוסדות חינוך

סיוע בשיפוץ הבית

טיפול גינות בבתי משותפים

הדברה ביולוגית

פיתוח טבע עירוני

סבסוד קומפוסטרים

גינות קהילתיות

כיצד זה עובד?

1. העירייה מיישמת את המהלך המשותף באמצעות יזמינים מוסמכים.
2. יזמינים מוסמכים מיישמים את המהלך באמצעות יזמינים מוסמכים.
3. יזמינים מוסמכים מיישמים את המהלך באמצעות יזמינים מוסמכים.
4. יזמינים מוסמכים מיישמים את המהלך באמצעות יזמינים מוסמכים.

מהו קומפוסטר?

הקומפוסטר הוא סדן למחזור חומרים אורגניים. החומרים נכנסים אליו ונפרדים על ידי חיידקים המייצרים קומפוסט.

מדוע לייצר קומפוסט?

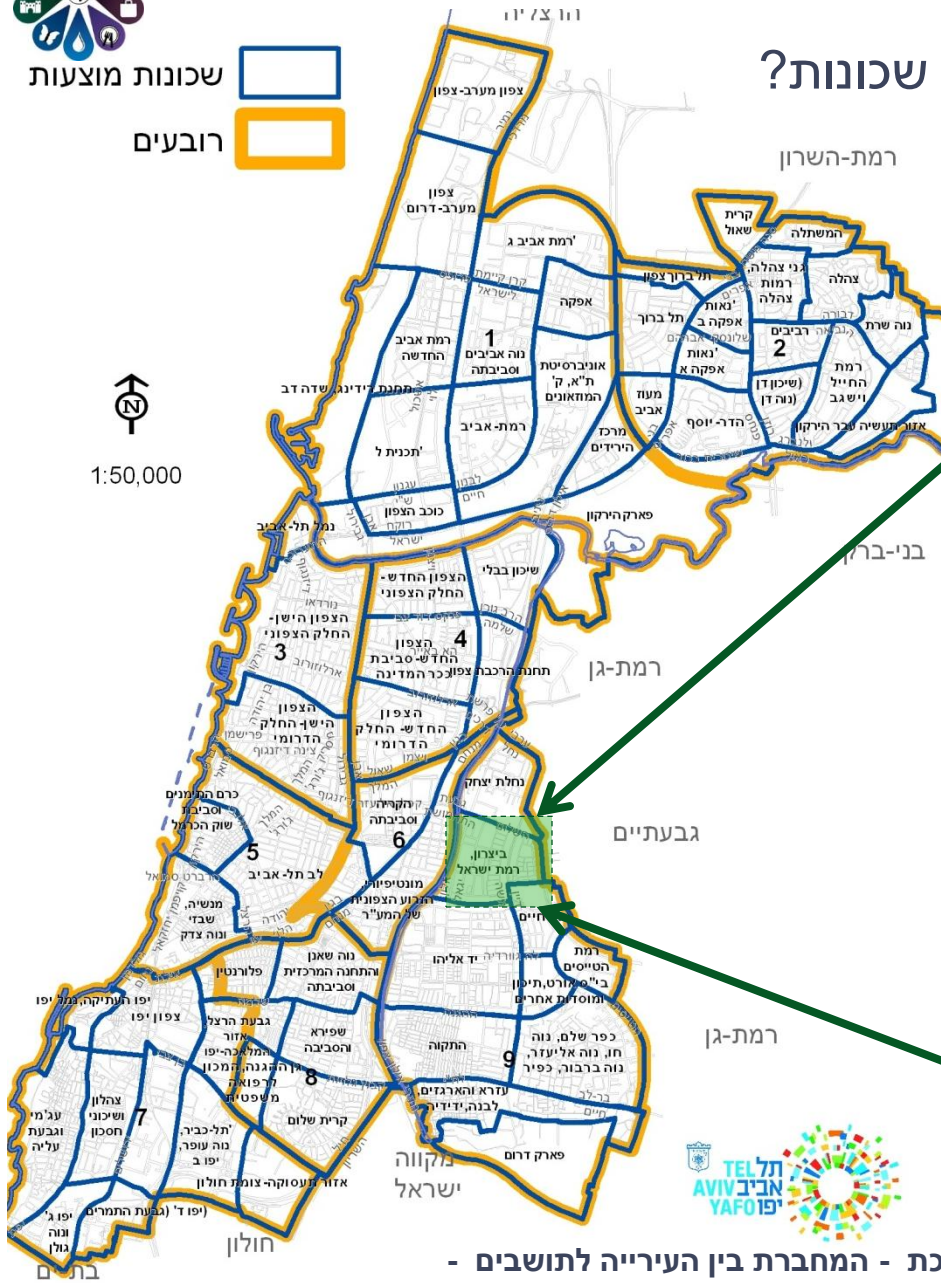
הקומפוסט יכול לשמש כחומר מילוי לחדרי גידול, כחומר מילוי לחדרי גידול, כחומר מילוי לחדרי גידול.

קואופרטיבים

ריכוז פרויקטים סביבתיים בקנה מידה שכונתי שכונות?
איזו איכות חיים היתה מתקבלת ?

1:50,000

פרויקטי שש"ת
רחובות אקולוגיים
תו ירוק למוסדות חינוך
שבילי אופניים
סיוע בשיפוץ הבית
עידוד טיפוח גינות בבתים משותפים
דברת ביולוגית
פיתוח טבע עירוני
סקסוד קומפוסטרים
קואופרטיבים
גינות קהילתיות

קיימות שכונתית תל אביב - פעולה מתמשכת - המחברת בין העירייה לתושבים -
לקידום איכות חיים וקיימות בעיר באמצעות הרעיון של "חיים של עולם אחד"

מסגרת פעולה – "חיים של עולם אחד"

One Planet Living

אם כולם היו חיים כמו אמריקאי ממוצע
היו נדרשים משאבים של 5 כדורי ארץ

אם כולם היו חיים כמו ישראלי ממוצע
היו נדרשים משאבים של 3 כדורי ארץ

המטרה
יצירת איכות חיים
שצורכת משאבים
של כדור ארץ אחד

מסגרת רעיונית שמקשרת בין הון חברתי להון סביבתי וכלכלי.

10 קווי פעולה מהווים מסגרת תכנונית, ניהולית ואזרחית לפיתוח ותחזוקה של שכונה מקיימת.

המטרה לחיות לאורך זמן, באיכות חיים גבוהה מבלי לגרוע מהמשאבים הקיימים – שימוש בעיקר במשאבים מתחדשים.

או במונחים אחרים... לצמצם את טביעת הרגל האקולוגית שלנו לכדור ארץ אחד (18 דונם לאדם לשנה)

מי כבר שם?

שכונות וערים:

אולימפיאדת לונדון 2012

לקראת אולימפיאדה של "עולם אחד"

Towards a One Planet Olympics

Achieving the first sustainable Olympic Games and Paralympic Games

בירמינגהם

בדוד לונדון

ערים נוספות בעולם

עסקים

a joint initiative:

BioRegion

מתודלוגיה אומצה ע"י האו"ם

• **10 העקרונות לעיר מקיימת** וחזון **"עולם אחד"** כבסיס.

• מתחברים למסגרות הפעולה הסביבתיות ברשויות מקומיות:
אמנת פורום ה-15 ותג הסביבה

• כוללים התייחסות להיבטים הסביבתיים המסורתיים:
צמצום אנרגיה ופלטות גזי חממה,
צמצום פסולת
ניהול מים

• מוסיפים התייחסות להיבטים מרחביים:
תחבורה מקיימת
תכנון עירוני ובניה

• והיבטים חברתיים וקהילתיים:
חינוך
מורשת ותרבות
פיתוח כלכלי
בריאות ואושר

1. חסכון באנרגיה

2. אפס פסולת

3. תחבורה מקיימת

4. בנייה ירוקה

5. חינוך לקיימות

6. חסכון במים

7. טבע עירוני

8. מורשת ותרבות

9. כלכלה מקומית

10. בריאות ומזון

שכונות – רמת ישראל בצרון

- שיפוץ ירוק למבני ציבור
- סקר אנרגיה ב-30% מהבתים
- הצבת מרכזי מחזור
- סבסוד קומפוסטרים 50%
- תשתית שבילי אפניים-מיפוי
- מפות שבילים + הסעות
- סל שיפוץ ירוק - עו"ב
- רחובות – חומרים ממוחזרים
- בכל מוסדות החינוך
- סדנאות חסכון לתושבים
- חסכון בהשקית שצ"פים
- חסכמים לכל בית
- חלוקת שתילים לחצרות
- הדברה ביולוגית
- גינות קהילתיות
- ארועים, שילוט....
- קואופרטיב פעיל (% חברים)
- % עסקים בעלי תו ירוק
- סדנאות מזון בריא
- במחון תזונתי

חשמל - 25%	פסולת - 30%	מים - 20%	מכונית - 30%	שיפוצים 15% מ	עצים + 10%
---------------	----------------	--------------	-----------------	------------------	---------------

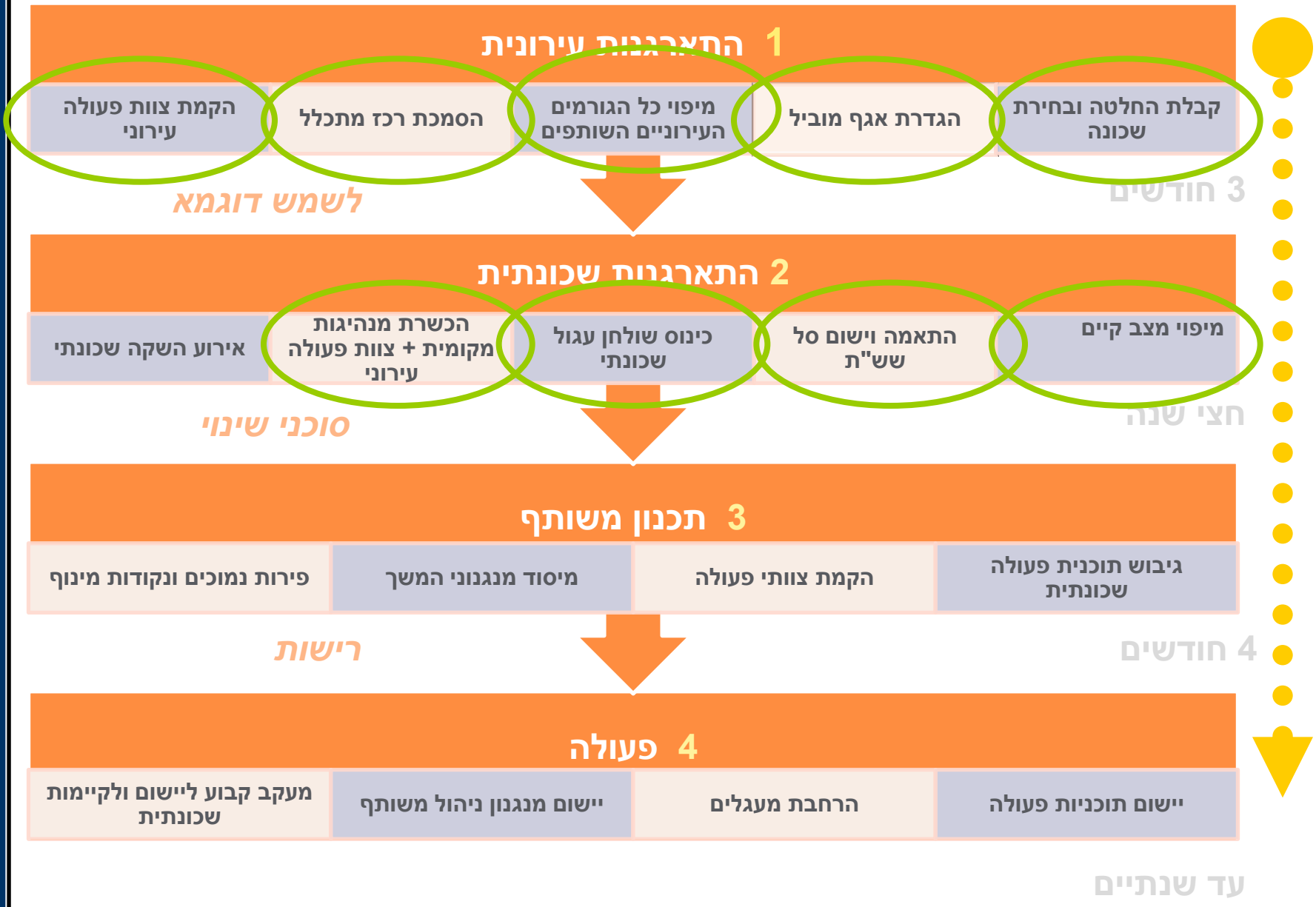
משתתף ציבור לעבודה משותפת

- 1. אפס אנרגיה
- 2. אפס פסולת
- 3. תחבורה מקיימת
- 4. בנייה ומבנים
- 5. חינוך לקיימות
- 6. מים
- 7. שימור טבע
- 8. מורשת ותרבות
- 9. כלכלה מקומית
- 10. בריאות ואושר

4. תהליך יישום : שלבים ותוצרים מרכזיים

תהליך קש"ת

קבלת החלטה ובחירת שכונה

הגדרת אגף מוביל

מיפוי כל הגורמים העירוניים השותפים

הסמכת רכז מתכלל

הקמת צוות פעולה עירוני

5 שכונות מוצעות לפיילוט תכנית עבודה עבודה 2012

רמת אביב הירוקה

מעוז אביב

לב העיר (קריית ספר)

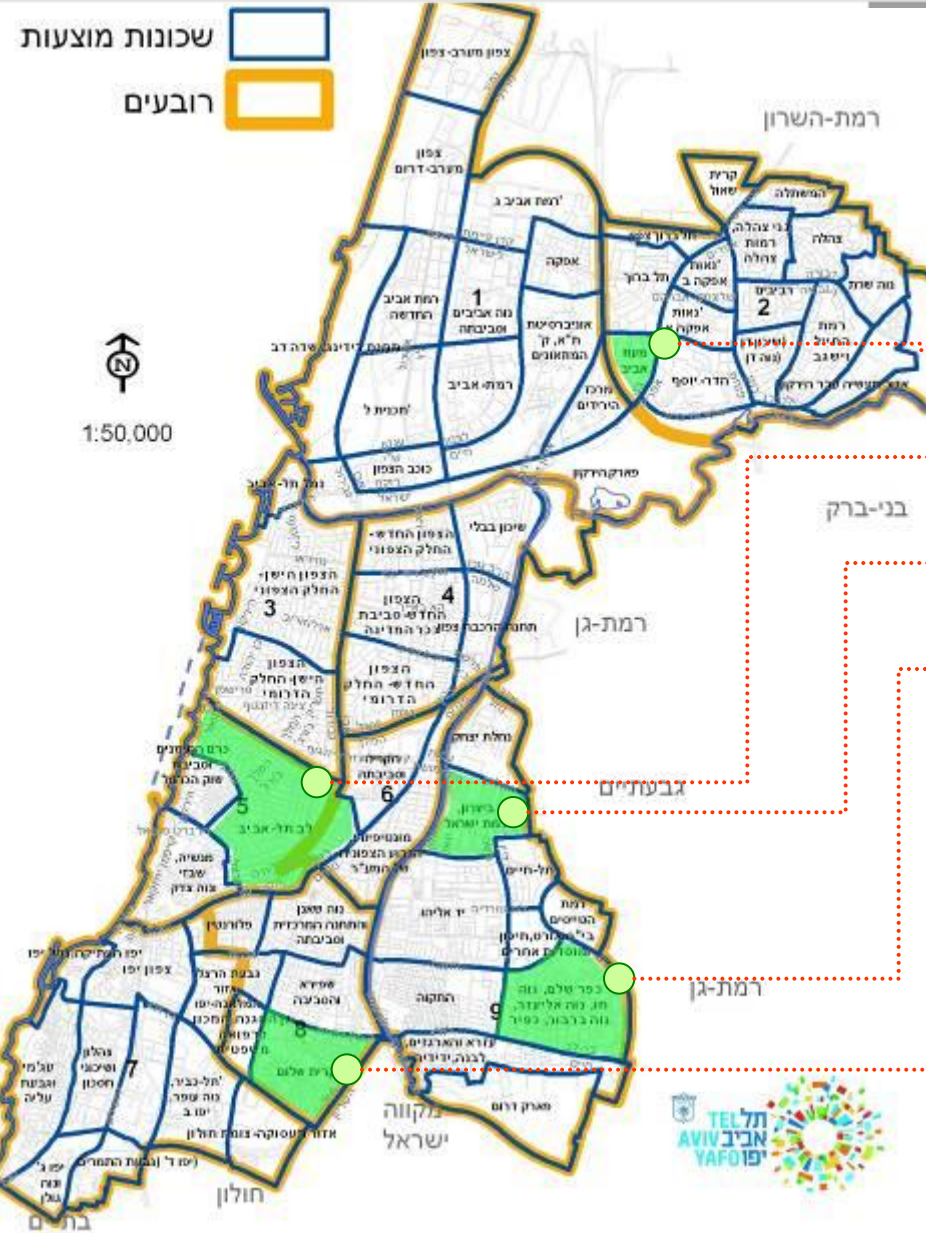
בצרון ורמת ישראל

נווה אליעזר

קריית שלום

קטריונים לבחירת שכונות

1. קבוצת פעילים או/ו ועד שכונה פעיל
2. קהילה יציבה (מגוון גילאים, מוסדות חינוך)
3. מוקד קהילתי יציב ומתפקד
4. גינה קהילתית קיימת
5. פרישה עירונית מאוזנת

תהליך יישום

2 התארגנות שכונתית

מיפוי מצב קיים

התאמה וישום סל שש"ת

כינוס שולחן עגול שכונתי

הכשרת מנהיגות מקומית + צוות פעולה עירוני

אירוע השקה שכונתי

מיפוי מצב קיים

חלק 1 – בניית תעודת זהות ואפיון פיזי של **השכונה** – נספח א'

חלק 2 – זיהוי כוחות הפועלים בשכונה ובעלי העניין

מגזר ציבורי – מיפוי כל מוסדות ציבור הקיימים ומתן השירותים הניתנים בכל מוסד, כולל מוסדות חינוך, תרבות, בריאות ועוד.

מגזר שלישי – מיפוי ההתארגנויות המקומיות הכוללת ועדי שכונות, קבוצות פעילים, עמותות מקומיות, תנועות נוער,

מגזר פרטי - מיפוי כל העסקים הפרטיים בשכונה, זיהוי מרכזי המסחר והשירותים המוצעים החל ממכולת, בנקים, חנויות, מקומות בילוי ועוד.

מוקדי מנהיגות מקומיים ולאחר את המובילים:

- ✓ ועד שכונה
- ✓ ועדי הורים
- ✓ הנהלת המרכז הקהילתי
- ✓ מועצת תלמידים ורכזי תנועות הנוער
- ✓ מנהלי או רכזי ארגונים פעילים
- ✓ ראש ארגון הסוחרים ובעלי עסקים מובילים
- ✓ מנהלי מוסדות לימוד ומורים מובילים
- ✓ אנשי ציבור תושבי המקום

אירוע השקה שכונתי

הכשרת מנהיגות
מקומית + צוות פעולה
עירוני

כינוס שולחן עגול
שכונתי

התאמה וישום סל
שש"ת

מיפוי מצב קיים

יוצאים לשכונה – הקמת שולחן עגול – צוות שכונה מקיימת

- שלב קריטי בקידום התהליך
- אנשי השולחן העגול יבנה תוכנית עבודה בשלבים בהתאם למתווה הכללי
- השולחן העגול יקיים פגישות חודשיות שיהפכו למוסד שכונתי
- השולחן העגול יפעל באמצעות צוות משימה שכונתי
- מדי חודשים יכריז השולחן העגול על נושא שכונתי לקידום

צוות
שכונה מקיימת

תקשורת, הסברה והפצה - תהליך קש"ת הוא תהליך משותף לכל בעלי העניין, ולכן חשוב להפיץ כבר מתחילתו מידע שוטף על ההחלטה ומשמעותה, על ההתקדמות, הממצאים וכו'. כדאי להקים אתר אינטרנט ייעודי לתהליך וללוות אותו בפרסום חוצות ובהפצה שוטפת של מידע, כולל דיוור לתושבים, שילוט בעירייה, במוסדות השכונה וכד'.

2 התארגנות שכונתית

מיפוי מצב קיים

התאמה וישום סל שש"ת

כינוס שולחן עגול שכונתי

הכשרת מנהיגות מקומית + צוות פעולה עירוני

אירוע השקה שכונתי

<ul style="list-style-type: none"> - התייעלות במוסדות ציבור - התקנת ברזיות - איסוף מי מזגנים ואגירת מי גשם. 	<p>מים</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - התייעלות אנרגטית במבני ציבור - התייעלות תאורת רחוב - עידוד ייצור אנרגיה על מבנים 	<p>אנרגיה</p>
<ul style="list-style-type: none"> - חידוש גינות קיימות - נטיעות עצים + חלוקת שתילים - הדברה ביולוגית - צמצום ריצופים בגינות פרטיות 	<p>טבע</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - מרכזי מחזור שכונתיים - סבסד קומפוסטרים - חינוך למחזור (תושבים+בי"ס) 	<p>פסולת</p>
<ul style="list-style-type: none"> - שילוט הסטורי - ארועים מקומיים (קשורי קהילה) - 	<p>מורשת ותרבות</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - סלילת שבילי אופניים - חניות אופניים, השכרת אופניים - הרחבת מדרכות לה"ר - מידע כלכלי על התנהלות תחבורתית מקיימת 	<p>תחבורה</p>
<ul style="list-style-type: none"> - לספק תשתית מידע לצריכה נבונה. - בחינת עסקים מקומיים ביחס לתקנים ותקנות 	<p>כלכלה מקומית</p> 	<p>הגדרת סל שיפוץ ירוק (מבני מגורים)</p>	<p>בנייה</p>
<p>הגדרת סל שירות תזונה ובריאות לשכונה</p>	<p>בריאות ואושר</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - הסמכת בתי ספר וגני ילדים למוסדות ירוקים - הנגשת מידע לתושבים על התנהלות כלכלית- סביבתית 	<p>חינוך</p>

הכשרת מנהיגות מקומית – יצירת שפה משותפת

- ההכשרה היא הזדמנות מצוינת להרחיב את מעגלי התמיכה בתהליך בתוך השכונה.

תוכנית ההכשרה בנויה על שלושה צירים:

- ✓ קישור לסיפור העולמי - חיבור לדילמות ולסוגיות הגלובליות והכרות עם דוגמאות מהעולם
- ✓ הכרות עם הסיפור המקומי – הסתכלות דרך משקפיים של קיימות
- על השכונה: המשאבים, המפגעים, ההזדמנויות והבעיות
- ✓ התנסות לפעולה – רכישת כלים לקידום פעולה מקומית

אירוע השקה שכונתי

מפגש זה יאורגן על ידי צוות משימה של השולחן העגול ויפנה לכלל הקהילה. במפגש הפתיחה יוצגו 10 עקרונות הפעולה של קש"ת והרקע לקיימות שכונתית. רצוי לאפשר לנציגי הגופים השותפים לסקור בקצרה את פעילותם בשכונה ולנצל את המפגש לניסוח החזון השכונתי לקיימות. אירוע ההשקה הוא מנוף מרכזי לתהליך השכונתי, זו הזדמנות לגייס תומכים וסוכני שינוי, לשתף את כלל הציבור ולהעביר את התחושה שתהליך קש"ת מביא לקהילה הנעה והנאה. במפגש ההשקה יציג הצוות העירוני את סל שש"ת לשכונה על כל מרכיביו וכמובן שהמתכלל השכונתי יציג את עצמו לציבור. להלן פירוט המרכיבים שרצוי לכלול באירוע ההשקה:

מטרות:

- יצירת עניין ושותפות קהילתית
- הנעה לפעולה
- המרצת רשתות וארגונים מקומיים
- הכרות עם הסוגיות
- חיזוק ההווי והשייכות השכונתית
- בילוי

נספח ז' מתאר מסגרת לאירוע השקה ולמסיבת רחוב

מרכיבי האירוע

הצגת תהליך קש"ת על ידי ראש העיר או נציגו ✓

הצגת סל שש"ת ✓

סרטון או מצגת על עקרונות הקיימות השכונתית + דוגמאות מהעולם ✓

פעילויות הנאה: משחקים, סדנאות לתושבים, יריד מטעמים שכונתי, יריד אומנים מקומיים ✓

פעילויות הנעה: סדנאות תכנון, גיוס לצוותי עבודה ולמשימות ✓

חלוקה של פריט זהות: סטיקר, סל, מתלה, מדבקה..... ✓

תצוגה של פעילויות והתארגנויות שכונתיות ✓

תל אביב יפו – עיר עולם אחד

Tel Aviv Yaffo - One Planet City

בהצלחה